

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

2 серпня 2016 року

м. Тернопіль

№ 25 - р/к

Справа № 860- АД

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 860-АД про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Дружбівською селищною радою (місцезнаходження: вул. Лесі Українки, 3, смт. Дружба Тербовлянського району Тернопільської області, 48130, ідентифікаційний код 04525567) та подання від 18.07.2016 № 114 «Про попередні висновки по справі № 860-АД»,

ВСТАНОВИЛА:

З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності територіальним відділенням проведено дослідження діяльності органів місцевого самоврядування на означеному ринку.

За результатами дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22 червня 2016 року № 21-рп/к розпочато розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Дружбівської селищної ради ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами збору та аналізу доказів у справі виявлено.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Дружбівська селищна рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Згідно з статтею 42 Конституції України не допускається неправомірне обмеження конкуренції.

Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки влас-

ним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Згідно із статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів міських рад відноситься, зокрема, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі.

1. Рішенням тридцять третьої сесії шостого скликання Дружбівської селищної ради від 15 квітня 2014 року № 631 затверджено Положення про порядок надання дозволів на розміщення об'єктів благоустрою на території Дружбівської селищної ради, будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торгівельного та іншого призначення (надалі – Положення).

Положення розроблено відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та ним визначається єдиний порядок надання дозволу на розміщення об'єктів благоустрою на території селища Дружба.

Положенням передбачено порядок подачі документів для одержання зазначеного дозволу, порядок оформлення та його видачі, зберігання, скасування, тощо.

Пунктом 5.4 розділу 5 Положення визначено, що суб'єкту господарської діяльності, який не оформив дозвіл згідно даного порядку, діяльність на території селища Дружба заборонена.

Відповідно до пункту 8 статті 92 Конституції України, виключно законами України визначаються правові засади і гарантії підприємництва.

Статтею 1 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (надалі - Закон про дозвільну систему) визначено, що дозвільна система у сфері господарської діяльності - сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.

Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг раніше стягувався відповідно до норм податкового законодавства, зокрема Закону України "Про систему оподаткування" та Декрету Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 "Про місцеві податки і збори". На підставі цього, органами місцевого самоврядування було запроваджено видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг.

Однак, з набранням чинності 05.10.2006 частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему, правових підстав на оформлення та видачі дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг (і подібних до нього) немає, оскільки необхідність одержання такого документа не передбачена жодним чинним законом України.

Верховною Радою України 02.12.2010 прийнято Податковий кодекс України, підпунктом 1 пункту 2 розділу «Прикінцеві положення» якого передбачено, що з 01.01.2011 втратили чинність, зокрема, Закон України «Про систему оподаткування» та Декрет Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 «Про місцеві податки і збори». Тим самим збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг скасовано.

Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» внесено зміни до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якими скасовано повнова-

ження сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів в частині надання дозволу на розміщення будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення на території об'єктів благоустрою.

Крім того, дозвіл на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг не передбачено і Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Дії Дружбівської селищної ради, які полягають у прийнятті рішення від 15 квітня 2014 року № 631, яким затверджено Положення, що визначає порядок надання дозволів на розміщення на території об'єктів благоустрою селища Дружба будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення, видача яких не передбачена чинним законодавством, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

2. За даними Дружбівської селищної ради (лист від 07.06.2016 № 208) протягом 2014 - 2015 років виконавчим комітетом селищної ради приймалися рішення щодо надання дозволу на розміщення об'єктів торгівлі, а саме: у 2014 році – 2 дозволи, у 2015 році – 5 дозволів.

При прийнятті даних рішень виконавчий комітет Дружбівської селищної ради керувався Положенням, яким визначено порядок надання дозволу на розміщення об'єктів благоустрою на території селища Дружба будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення.

Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» внесено зміни до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якими скасовано повноваження сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів в частині надання дозволу на розміщення на території об'єктів благоустрою, будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення.

Крім того, дозвіл на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг не передбачено і Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Таким чином, надання Дружбівською селищною радою дозволів на розміщення об'єктів торгівлі не передбачено чинним законодавством.

Відповідно до пункту 8 статті 92 Конституції України, виключно законами України визначаються правові засади і гарантії підприємництва.

Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Видача Дружбівською селищною радою зазначених дозволів може створювати певні перешкоди для здійснення суб'єктами господарювання підприємницької діяльності, а саме: значні затрати часу для їх отримання (подача заяви, отримання рішення виконавчого комітету селищної ради).

Дії Дружбівської селищної ради, які полягають у наданні дозволів на розміщення об'єктів торгівлі, необхідність одержання яких не передбачена чинним законодавством, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Листом від 23.06.2016 №7/752 територіальним відділенням надіслано Дружбівській селищній раді копію розпорядження від 22.06.2016 № 21-рп/к «Про початок розгляду справи» на яке селищна рада не надала своїх пояснень чи заперечень.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р), із змінами, територіальним відділенням листом від 18.07.2016 № 7/845 Дружбівській селищній раді направлено копію подання від 18.07.2016 № 114 «Про попередні висновки по справі № 860-АД» (надалі – подання).

На подання Дружбівська селищна рада листом від 01.08.2016 №279 повідомила, що зобов'язується на найближчій сесії Дружбівської селищної ради, яка відбудеться у серпні 2016 року, винести питання про скасування рішення сесії селищної ради від 15 квітня 2014 року № 631.

На підставі матеріалів справи та зібраних доказів, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія територіального відділення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Дружбівської селищної ради (місцезнаходження: вул. Лесі Українки, 3, смт. Дружба Тербовлянського району Тернопільської області, 48130, ідентифікаційний код 04525567), які полягають у прийнятті рішення від 15 квітня 2014 року № 631, що визначає порядок надання дозволів на розміщення на території об'єктів благоустрою селища Дружба будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення, видача яких не передбачена чинним законодавством, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

2. Визнати дії Дружбівської селищної ради (місцезнаходження: вул. Лесі Українки, 3, смт. Дружба Тербовлянського району Тернопільської області, 48130, ідентифікаційний код 04525567), які полягають у наданні дозволів на розміщення об'єктів торгівлі, необхідність одержання яких не передбачена чинним законодавством, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

3. Зобов'язати Дружбівську селищну раду в двомісячний термін з дня одержання рішення вжити заходи щодо припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом скасування рішення селищної ради від 15 квітня 2014 року № 631 та припинення видачі дозволів на розміщення об'єктів торгівлі, необхідність одержання яких не передбачена чинним законодавством.

Про виконання зобов'язання повідомити територіальне відділення протягом двох місяців з дня одержання цього рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду в двомісячний строк з дня одержання рішення.

Члени колегії :

Р.В.Лещишин, голова територіального відділення

Н.Є.Чорномаз, заступник голови територіального відділення

А.Г.Левченко, начальник першого відділу досліджень і розслідувань

Н.С.Біловус, начальник другого відділу досліджень і розслідувань